Minnes-Sång öfver Johan Olof Wallin af Esaias Tegnér

Bokutgåva

Texten ingår i *Svenska Akademiens Handlingar Ifrån År 1796. Tjugonde delen*, s. 6–11. Tryckt hos P. A. Norstedt & Söner, Stockholm 1843.

Den Svenska kyrkan, Wasas kyrka hvilar
uppå ett hälleberg sin altarrund;
hon darrar ej vid dagens ilar,
ty hon står fast, som jordens grund.
Men hvad den borde, sången der ej sade,
och sömnig kom han ifrån berg och dal;
ty Spegels språk föråldrats hade,
och orden fattades till fädernas choral.
Då kommer från Parnassens branter
en yngling, en af ljusets anförvandter,
med lagren i sitt mörka hår:
den hänger han på Davids harpa,
och griper i dess guld och slår
ackord, än milda, som en fläkt i vår,
och än som dunderslagen skarpa.
Då smälter hjertat i hvart menskligt bröst,
och englarne från himlens throner
se ner och lyss till broderliga toner
utaf den gudasändes röst,
och hviska tjuste till hvarannan:
"*Så* sjöngo vi, på samma vis,
när första aftonen, med Hesperus i pannan,
stod öfver nyfödt paradis!
Så klingade ock våra psalmer;
det susade i Edens palmer,
när sången kom från himlens tempelgård,
ett rikt, ett klingande ackord.
Hör hvilken sång, der Gudasonens lära,
som jordens frälsning är och himlens ära, –
den djupa evighets mystér
för menskan satt i toner der!
Ett ljud ur djupet, der det djupast är,
som ordet har till lifvets gåta,
hvarför vi glädjas och hvarför vi gråta,
och nycklarna till sagan innebär
om hvad som varit, hvad som är
och hvad som varda skall! – En sång som denna
har Delfi ej, har Hellas ej lärt känna,
har sjelfva Roma icke hört ännu, –

urgamla herrskarstaden, hjelteamman,
med marmorgudarna, som störtat samman,
med minnets fästningar på bergen sju, –
knappt Salems tempelkrönta kullar,
der Kidrons mörka bölja rullar
och gjutes i det döda haf,
all skapelsens, allt lifvets graf,
en mörk profet, som sjunger mellan säfven
jordslägtets vaggsång och dess drapa äfven.” – –
Så sjöngo englarne: en återklang
af deras sång kring bergen sprang
och dallrade i dalar gröna;
men skalden slog sin harpa, och det sköna
stod mellan bergen opp och log
och såg sig om i Nordanskog.
Så lätt, så sorglös, som ur intet sprungen
den sången var, dock djupt ur hjertat sjungen,
men ej ur hjertat, som det låg och skalf
i menskobröst, men i odödlighetens,
i bottenlösa evighetens
grundmurade, höghvälfda tempelhvalf:
en vers så skön, som knappast Kellgren diktat,
så högstämd, som profetens var,
djup, som de tankar natten biktat,
frisk, som dem dagen skiner på och klar.
Det var den konst, som föds af gudaflamman,
som spänner sinnet och dock ger det ro, –
och formens hedna skönhet växte samman
med djupet af de Christnas tro.
Och när han talade från predikstolen,
hur lyftes sinnet då uppöfver solen!
det var liksom när åskan går –
predikarn i den friska vår –
men dessemellan ljumma droppar
nerdugga öfver lundens toppar
och glänsa i dess gröna hår,
en Evangelii bild, men dunderslagen
förkunna Herrans makt, förkunna lagen;
en bäfvan går igenom ben och märg,
det smattrar öfver dal och berg. –
Så stod den väldige profeten,
Guds taleman i dödligheten,
profet till blick, profet till röst –
den rösten, som vi alla känne –
hon kom med hot, hon kom med tröst,
och tempelhvalfven darrade vid henne.
En Gud alltjemt hans tunga hade löst,
och utan tvekan sjöng han ut det sanna.

Han stod med himlens stormar på sin panna,
med himlens thordön i sitt djupa bröst.
Johannisboken, gudasagan,
den bok, som borde skrifvits blott
med blomsterskrift på himmelsblått,
en gudalifvets svanesång, hvars klagan
med hopp och tröst till månget hjerta gått:
en rik idyll om Gudasonen,
som solen klar, och mild och blid som månen
den bleke vandraren, som allvarsam
med minnets lampa går i natten fram –
den boken han från himlen länte,
dess ädlaste, dess bästa tolk,
och gaf oss den i testamente,
när han gick bort ifrån sitt folk: –
dess Svenska syskon vi nu fåfängt vänte,
ty han med den lagt ned sin herdestaf;
dess gudatoner susa kring hans graf.
Men – hvad är skaldens ära, hvad är talarns?
Hon hör Historien mer än hjertat till;
ej dundergudens röst, men ock hugsvalarns
hvart menskligt hjerta höra vill.
Det var ej örnen, men en dufva,
som steg från himlens öppna ban
och sväfvade ner till Jordan;
det starka är en broder till det ljufva.
Hvar ädel man, hvar stor, är from,
och allt slags snille är en Christendom.
Det älskansvärda skadar ej det höga,
de bo tillhop, i broderligt förbund;
der trifvas tårar i profetens öga,
och löjen leka kring den vises mund.
Den man, som, Siarn lik i fordomtima,
blott syntes född för det sublima,
och talarsal och tempelhvalf,
som hvarje hjerta, vid hans stämma skalf;
hur älskvärd var han ej, när aftonstunden
sitt samqväm öppnat, och i slutna runden
den stilla glädjen sitt piano stämt:
af intet tvång, af ingen storhet bunden
han spratt af qvickhet, gnistrade af skämt,
i ständig vexling lik sig sjelf alltjemt! –
Farväl, du store sångarbroder!
Sof lugnt vid hjertat af vår allas moder.
Dröm om ditt Sverge inom grafvens port,
(ty det var ditt) och på den kyrkogården,
som sjelf du helgat, blifver minnesvården
hvad skönt du bildat, och hvad stort!

Det gamla trogna minnet skrifver
din saga upp, och dertill våren gifver
sin bästa färg af guld och rosenrödt.
Den himmel, du predikat, blifver
ditt grafhvalf, högt och stjernbeströdt,
det hvalfvet ingen ålder rifver.
Och tröttnar stundom någon gång
den flygande, den Svenska sång,
låt honom då få hvila vingen
emot din graf, och svinga sig
igen till stjernorna, till *dig*,
Du första stämman i den vittra ringen,
Du Skald som få, Du Talare som ingen!

Digitaliserad av Litteraturbanken.

Konverterad av Arkivkopia och publicerad på
https://arkivkopia.se/sak/littbank-TegnerE_Minnessang1839.

Filen skapad 2018-12-13 19:14:18.264062